

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

Doma laukums 8A, Rīga, LV-1939, Latvija, tālr. +371 67221848, e-pasts neplp@neplp.lv, www.neplp.lv

Rīgā 2023.gada 30.martā

LĒMUMS Nr. 145/1-2

Par izmaiņām Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu sarakstā

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk arī – Padome) šādā sastāvā – Padomes priekšsēdētājs Ivars Āboliņš, Padomes priekšsēdētāja vietniece Aurēlija Ieva Druvieta, Padomes locekle Ieva Kalderauska, Padomes locekle Ilva Milzarāja un Padomes loceklis Andis Plakans – kā neatkarīga pilntiesīga autonoma institūcija, kas atbilstoši savai Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā noteiktajai kompetencei pārstāv sabiedrības intereses elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā, kā arī uzrauga, lai to darbībā tiktu ievērota Latvijas Republikas Satversme, Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums un citi normatīvie akti,

konstatē:

[1] Saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk – EPLL) 60.panta pirmās daļas 13.punktu, Padomei ir pienākums veicināt Latvijas nacionālajām interesēm atbilstošu elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu politiku, tas ir attiecināms arī uz Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu sarakstā iekļautajām programmām. Saskaņā ar EPLL piecpadsmīto daļu: *“Programmu iekļauj Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu sarakstā Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālajā stratēģijā noteiktajā kārtībā. Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei ir tiesības izvērtēt Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu sarakstā iekļaujamās un tajā esošās programmas patieso labuma guvēju.”*

[2] Programmu iekļaušana Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu sarakstā (turpmāk arī – Programmu saraksts), kā arī programmu izslēgšana no Programmu saraksta ir precizēta Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālajā stratēģijā (turpmāk – Stratēģija). Stratēģija ir ārējs normatīvs akts, ko izstrādā un ar normatīvajiem noteikumiem apstiprina Nacionālas elektronisko plašsaziņas līdzekļu Padome Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk – EPLL) 60.panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā.

[3] Saskaņā ar Stratēģijas Pielikuma Nr.2 “Retranslācijas atļauju izsniegšanas un darbības īstenošanas kārtība” (turpmāk – Kārtība) 3.1.punktā noteikti gadījumi, kad Padome ir tiesīga izslēgt programmu no Programmu saraksta. Saskaņā ar 3.1.4.punktu programmu no Programmu saraksta var izslēgt *“pēc programmas patiesā labuma guvēja izvērtēšanas saskaņā ar EPLL noteikto”*, saskaņā ar Kārtības 3.1.7.punktu programmu no Programmu saraksta var izslēgt *“citos Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos”*.

[4] Padome ir konstatējusi, ka Programmu sarakstā iekļautas televīzijas programmas “Dorama” un “V gostjah u skazki” (turpmāk arī – Programmas), par kurām norādīts, ka programmu īpašnieks ir Tres Amigos Films S.L. Vienlaikus Padome par minētajām programmām ir saņēmusi kompetentās iestādes 2023.gada 8.marta atzinumu.

Programmas ir reģistrētas arī Krievijas Federācijā, Programmu īpašnieks ir uzņēmums ООО “Тайм Медиа Групп” (turpmāk arī – TMG, reģ. Nr.5167746418208, juridiskā adrese: Krievijas Federācija, Maskava, Yurlovskiy Proyezd 21, 127566). Programmu norādītais patiesais labuma guvējs O.Adamčuks kā patiesais labuma guvējs ir norādīts formāli, lai apietu Eiropas Savienībā, tajā skaitā Latvijā noteiktos programmu izplatīšanas ierobežojumus. Konstatēts, ka norādītais patiesais labuma guvējs ir saistīts un sadarbojas ar Eiropas Savienības sankciju sarakstiem pakļautiem mediju uzņēmumiem, tādējādi radot apstākļus, kuros tiktu nodrošināta pieeja finanšu līdzekļiem un saimnieciskajiem resursiem ES sankciju sarakstos iekļautajai personai Krievijas pilsonim Jurijam Kovaļčukam (dzimis 25.07.1951.).

[5] Saskaņā ar Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 2.panta pirmo daļu likuma mērķis ir nodrošināt mieru, drošību un tiesiskumu atbilstoši Latvijas starptautiskajām saistībām un nacionālajām interesēm, ieviešot starptautiskās sankcijas, nosakot nacionālās sankcijas vai arī šajā likumā noteiktajos gadījumos piemērojot Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts noteiktās sankcijas. Vienlaikus panta otrā daļa nosaka, ka *“Likums attiecas uz visām personām, un tām ir pienākums ievērot un izpildīt starptautiskās un nacionālās sankcijas.”*

[6] Vienlaikus secināms, ka Programmas “Dorama” un “V gostjah u skazki” pēc būtības ir tās pašas programmas, kas reģistrētas Krievijas Federācijā ar nosaukumiem “Dorama” un “V gostjah u skazki”. Saskaņā ar EPLL 21.⁵ panta pirmo daļu *“Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome nodrošina uztveršanas brīvību un Latvijas teritorijā neierobežo tās valsts elektroniskā plašsaziņas līdzekļa audiovizuālās programmas retranslāciju un audiovizuālā pakalpojuma pēc pieprasījuma izplatīšanu, kura nav Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts, Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts vai Eiropas konvencijas par pārrobežu televīziju dalībvalsts, izņemot gadījumus, kad audiovizuālajā programmā vai katalogā ir pārkāpti šajā likumā vai citos normatīvajos aktos paredzētie programmu vai katalogu veidošanas nosacījumi vai kad audiovizuālās programmas vai audiovizuālā pakalpojuma pēc pieprasījuma jurisdikcijas valsts grauj vai apdraud citas valsts teritoriālo integritāti, suverenitāti vai valstisko neatkarību.”* Tādējādi Latvijas Republikas teritorijā nav izplatāmas Krievijas Federācijā reģistrētās televīzijas programmas “Dorama” (“Dorama¹”) un “V gostjah u skazki” (“В гостях у сказки²”), kā arī no Programmu saraksta būtu izslēdzamas pēc būtības identiskas programmas “Dorama” un “V gostjah u skazki”.

[7] Izvērtējot Programmu patieso labuma guvēju, kā arī no kompetentās iestādes saņemto atzinumu, Padome secina, ka Programmu patiesais labuma guvējs ir formāli norādīts un Padomē nav sniegta informācija par Programmu īsto patieso labuma guvēju. Saskaņā ar EPLL 19.panta septiņpadsmito daļu: *“Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei ir tiesības izslēgt programmu no Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu saraksta, ja pēc šīs padomes pieprasījuma programmas īpašnieks (turētājs) nav iesniedzis*

¹ <https://rkn.gov.ru/mass-communications/reestr/teleradio/?id=%CB033-00114-77%2F00058711>

² <https://rkn.gov.ru/mass-communications/reestr/teleradio/?id=%CB033-00114-77%2F00058788>

informāciju un dokumentus par patieso labuma guvēju vai iesniedzis par to nepatiesu informāciju.” Ņemot vērā visu iepriekš norādīto un izvērtējot sniegto informāciju par Programmu “Dorama” un “V gostjah u skazki” patieso labuma guvēju, pastāv pamats piemērot EPLL 19.panta septiņpadsmitajā daļā noteikto.

[8] Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 65. panta ceturtajā daļā, kas noteic: *“Ja piemērojamā tiesību norma ļauj iestādei izlemt, vai administratīvo aktu izdot vai neizdot, bet izdošanas gadījumā nenosaka konkrētu tā saturu (brīvais administratīvais akts), iestāde vispirms apsver izdošanas lietderību. Ja iestāde secina, ka administratīvais akts ir izdodams, tā izdod šo aktu, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, pamatojamās uz lietderības apsvērumiem, nosaka administratīvā akta saturu. [..].”*

Ievērojot minēto, Padomei ir jāveic lietderības apsvērumu vērtējums par administratīvā akta izdošanas un satura lietderību. Lietderības apsvērumu vērtēšanas kritēriji, lemjot par brīvā administratīvā akta izdošanu, noteikti APL 66.panta pirmajā daļā, kas noteic, ka, apsverot administratīvā akta izdošanas vai tā satura lietderību, iestāde lemj:

- a. par administratīvā akta nepieciešamību, lai sasniegtu tiesisku (legitīmu) mērķi;
- b. par administratīvā akta piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai;
- c. par administratīvā akta vajadzību, tas ir, par to, vai šo mērķi nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieku tiesības vai tiesiskās intereses;
- d. par administratīvā akta atbilstību, salīdzinot privātpersonas tiesību aizskārumu un sabiedrības interešu ieguvumu un ņemot vērā, ka privātpersonas tiesību būtisku ierobežošanu var attaisnot tikai ievērojams sabiedrības ieguvums.

[9] Padome uzskata, ka šo lēmumu ir nepieciešams pieņemt, lai sasniegtu legītīmu mērķi, pamatojoties uz turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

Latvijas Republikas Senāts ir norādījis, ka *“Precīzi dati par plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesībām ir ļoti svarīga demokrātiskas mediju sistēmas sastāvdaļa. Bez īpašnieku identificēšanas nav iespējams novērst pārmērīgu mediju koncentrāciju un interešu konfliktus. Tas, ka sabiedrība zina īpašnieku identitāti, nodrošina mediju varas ļaunprātīgu izmantošanas novērtēšanu, publiskošanu, publisku apspriešanu un pat novēršanu. Eiropas Padomes rekomendācijā CM/Rec(2018)1 par plašsaziņas līdzekļu plurālismu un plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību pārskatāmību uzvērta, ka tas, ka mediji koncentrējas viena vai neliela skaita īpašnieku rokās, var būtiski ietekmēt vai veidot sabiedrisko domu. Šīs tendences var izraisīt ziņu un satura daudzveidības, uzticamības un kvalitātes samazināšanos un noplicināt sabiedriskās debates (ievada 7.punkts, https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680790e13). Atbilstoši rekomendācijas 1.7.apakšpunktam valstīm jānodrošina plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību, organizācijas un finansēšanas caurskatāmība. [..]*

Senāts atzīst, ka prasība norādīt elektroniskā plašsaziņas līdzekļa patieso labuma guvēju ir būtiska, lai nodrošinātu demokrātiskas valsts iekārtas sekmīgu attīstību.

Kā norādīts Latvijas Republikas Satversmes ievada ceturtajā rindkopā, Latvijas tauta aizsargā savu suverenitāti, Latvijas valsts neatkarību, teritoriju, tās vienotību un demokrātisko valsts iekārtu.”³ Ņemot vērā minēto, ir būtiski, ka Padomei tiek sniegta precīza un patiesa informācija par mediju patiesajiem labuma guvējiem.

³ Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2022.gada 14.decembra spriedums lietā Nr. A420115721 (SKA-644/2022).

Lai nodrošinātu EPLL normu piemērošanu un novērstu, ka Programmu sarakstā atrodas programmas, par kuru patiesajiem labuma guvējiem netiek sniegta informācija vai iesniegta nepatiesa informācija, kā arī lai Padome varētu pilnvērtīgi īstenot elektronisko plašsaziņas līdzekļu uzraudzību un elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem – programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzējiem normatīvajiem aktiem atbilstošu programmu izplatīšanu. Tādējādi Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu sarakstā veicamas izmaiņas, izslēdzot Programmas “Dorama” un “V gostjah u skazki” no Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu saraksta. Padome ir izvērtējusi administratīvā akta vajadzību un tā mērķi nav iespējams sasniegt ar citiem līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieku tiesības vai tiesiskās intereses.

Ņemot vērā visu iepriekš norādīto, saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 57.panta pirmo daļu un 60.panta pirmās daļas 13.punktu, 19.panta 2.², piecpadsmito, sešpadsmito un septiņpadsmito daļu un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 12.pantu, 57.pantu, 62.panta otrās daļas 1.punktu, 63.panta pirmās daļas 1.punktu, Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas 2023.-2027.gadam Pielikumu Nr.2 “Retranslācijas atļauju izsniegšanas un darbības īstenošanas kārtība”, Padome

nolemj:

1. Izslēgt no Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu saraksta televīzijas programmas “Dorama” un “V gostjah u skazki”.
2. Noteikt, ka šā lēmuma 1.punktā minēto programmu atkārtota iekļaušana Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu sarakstā veicama Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas paredzētajā kārtībā.
3. Publicēt šo lēmumu Padomes oficiālajā interneta vietnē www.neplp.lv.
4. Publicēt šo lēmumu oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.
5. Par pieņemto lēmumu informēt programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzējus un Programmu pārstāvi.
6. Atbildīgais Padomes loceklis par lēmuma izpildes kontroli ir Padomes priekšsēdētājs Ivars Āboliņš.

Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”. Lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvajā rajona tiesā Baldones ielā 1A, Rīgā. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 185.panta ceturtās daļas 10.punktam šī lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

Padomes priekšsēdētājs

Ivars Āboliņš

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU